

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore Januar - Maj 2021. godine^(p)

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za period januar - maj 2021. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 1 010,6 miliona eura, što ukazuje na rast od 3,1% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 166,3 miliona eura, a **uvoz** 844,3 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio veći za 25,0%, a uvoz manji za 0,3%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 19,7% i veća je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 15,7%.

U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljeni **Mineralna goriva i maziva** (sektor 3), u iznosu od 45,2 miliona eura (koji čine: Električna energija - 42,2 mil. eura, Kameni ugljal, koks i briketi - 2,4 mil.eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji** (sektor 7) u iznosu od 191,8 miliona eura (koji čine: Drumska vozila - 52,7 mil. eura, Električne mašine, aparati i uređaji - 41,3 mil.eura i ostalo).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Srbija (45,0 mil. eura), Bosna i Hercegovina (14,1 mil. eura) i Slovenija (11,7 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (167,6 mil. eura), Kina (92,2 mil. eura) i Njemačka (85,5 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

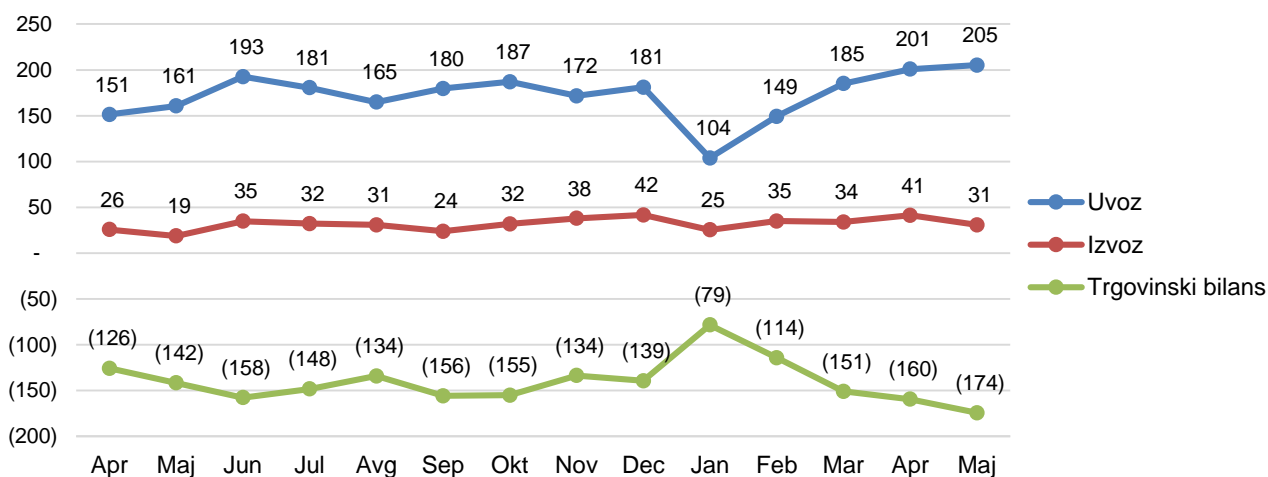

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2020				
Januar	138 807	31 233	170 040	-107 574
Februar	191 250	29 939	221 189	-161 310
Mart	205 152	27 419	232 571	-177 733
April	151 434	25 693	177 127	-125 740
Maj	160 531	18 792	179 323	-141 739
Jun	192 536	34 786	227 322	-157 749
Jul	180 507	32 113	212 620	-148 395
Avgust	164 878	30 739	195 618	-134 139
Septembar	179 620	23 838	203 458	-155 782
Oktoibar	186 945	32 064	219 010	-154 881
Novembar	172 008	37 893	209 901	-134 115
Decembar	181 502	41 618	223 119	-139 884
2021				
Januar	103 820	25 318	129 138	-78 502
Februar	149 219	34 901	184 120	-114 317
Mart	185 419	34 195	219 614	-151 225
April	200 747	41 197	241 944	-159 550
Maj	205 136	30 702	235 837	-174 434

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Maj 2020		Jan-Maj 2021		Jan-Maj 2020		Jan-Maj 2021		Jan-Maj 2020	Jan-Maj 2021
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
SVIJET	100,0	847 173	100,0	844 341	100,0	133 076	100,0	166 313	-714 097	-678 028
Evropa	82,8	701 204	81,1	684 599	90,0	119 768	93,8	156 079	-581 436	-528 519
EU-27	45,0	381 601	44,7	377 593	45,0	59 821	37,8	62 849	-321 780	-314 745
CEFTA²	28,8	244 004	28,2	238 299	38,5	51 251	43,7	72 598	-192 752	-165 701
Afrika	0,4	3 565	0,3	2 667	0,9	1 236	1,1	1 826	-2 329	-841
Azija	14,5	122 609	15,9	134 570	8,4	11 224	3,5	5 791	-111 385	-128 780
Amerika	2,3	19 574	2,6	22 183	0,6	843	1,6	2 583	-18 732	-19 599
Okeanija	0,0	221	0,0	322	0,0	5	0,0	34	-216	-288
SAD	1,0	8 765	1,3	10 982	0,5	731	0,8	1 359	-8 035	-9 624
Kina	9,7	82 567	10,9	92 173	7,5	9 938	0,5	760	-72 629	-91 414
Rusija	0,3	2 410	0,4	3 165	0,3	399	0,6	935	-2 011	-2 230
Švajcarska	1,7	14 109	1,8	14 835	2,2	2 897	6,7	11 122	-11 212	-3 714
Japan	0,9	7 425	0,7	6 020	0,1	143	0,0	76	-7 282	-5 944
Turska	5,7	48 109	4,6	38 954	2,0	2 636	4,7	7 799	-45 473	-31 155
Brazil	0,4	3 747	0,5	4 152	0,0	10	0,0	12	-3 737	-4 140
Ujedinjeno Kraljevstvo	0,9	7 482	0,9	7 399	0,9	1 250	0,3	563	-6 233	-6 835

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Maj 2020	Jan-Maj 2021	Jan-Maj 2020	Jan-Maj 2021	Jan-Maj 2020	Jan-Maj 2021
SVIJET	847 173	844 341	133 076	166 313	-714 097	-678 028
EU-27⁴	381 601	377 593	59 821	62 849	-321 780	-314 745
Austrija	17 166	9 923	771	627	-16 396	-9 296
Belgija	8 755	7 293	245	246	-8 510	-7 047
Bugarska	5 102	4 359	269	407	-4 833	-3 952
Češka	11 344	8 411	7 833	7 339	-3 511	-1 072
Danska	3 714	2 460	440	607	-3 274	-1 853
Estonija	134	151	7	22	-127	-129
Finska	1 010	1 693	6	2	-1 003	-1 692
Francuska	20 420	16 571	87	596	-20 333	-15 975
Grčka	39 145	36 782	1 743	6 768	-37 402	-30 014
Holandija	19 271	18 055	546	726	-18 725	-17 329
Irska	2 689	11 155	5	7	-2 684	-11 147
Italija	51 641	55 107	1 634	10 177	-50 007	-44 930
Kipar	117	54	18	60	-99	6
Letonija	333	269	0	1	-333	-269
Litvanija	366	313	45	0	-320	-313
Luksemburg	246	160	33	171	-214	11
Mađarska	9 156	7 655	12 251	5 773	3 095	-1 882
Malta	4	2	224	222	220	220
Njemačka	77 488	85 541	7 094	7 250	-70 394	-78 291
Poljska	14 984	15 365	5 418	5 935	-9 567	-9 431
Portugalija	1 179	1 251	0	3	-1 179	-1 247
Hrvatska	44 523	45 318	960	1 081	-43 563	-44 237
Rumunija	8 403	9 376	393	127	-8 010	-9 249
Slovačka	2 500	2 708	138	562	-2 362	-2 145
Slovenija	17 589	15 657	18 170	11 721	581	-3 935
Španija	19 367	16 000	360	1 539	-19 006	-14 461
Švedska	4 955	5 963	1 131	880	-3 824	-5 083
CEFTA	244 004	238 299	51 251	72 598	-192 752	-165 701
Albanija	16 058	16 519	3 955	4 931	-12 103	-11 588
Bosna i Hercegovina	51 681	41 583	6 402	14 061	-45 279	-27 522
Moldavija	113	64	0	0	-113	-64
Sjeverna Makedonija	10 472	10 131	1 446	1 599	-9 026	-8 532
Srbija	163 587	167 607	31 853	44 968	-131 734	-122 639
Kosovo	2 093	2 395	7 597	7 038	5 503	4 643
Ostale zemlje (izvan EU-27 i CEFTA-e)	221 569	228 448	22 004	30 866	-199 565	-197 582

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

⁴ Od januara 2021. godine, podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su isključeni iz podataka Evropske Unije. Podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su prikazani u tabeli 2.

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Maj 2020	Jan-Maj 2021	Jan-Maj 2021 Jan-Maj 2020	Jan-Maj 2020	Jan-Maj 2021	Jan-Maj 2021 Jan-Maj 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	847 173	844 341	99,7	133 076	166 313	125,0
0 Hrana i žive životinje	169 922	163 519	96,2	8 315	8 759	105,3
00 Žive životinje	10 965	11 281	102,9	32	35	107,2
01 Meso i prerada mesa	40 250	32 906	81,8	5 443	5 682	104,4
02 Mliječni proizvodi i jaja	18 183	18 278	100,5	23	36	153,2
03 Ribe i prerađevine od ribe	4 558	5 350	117,4	6	84	300 ¹
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	26 496	24 163	91,2	224	120	53,3
05 Povrće i voće	28 618	26 091	91,2	1 104	1 339	121,3
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	3 813	4 086	107,2	31	34	107,9
07 Kafa, čaj, kakao i začini	11 511	13 055	113,4	760	881	116,0
08 Stočna hrana (sem žita u zrnju)	8 161	10 089	123,6	632	459	72,6
09 Razni proizvodi za ishranu	17 368	18 221	104,9	58	90	154,6
1 Piće i duvan	21 776	24 725	113,5	4 470	7 688	172,0
11 Pića	17 378	18 393	105,8	3 347	3 674	109,8
12 Duvan i proizvodi od duvana	4 398	6 332	144,0	1 123	4 014	300 ¹
2 Sirove materije, sem goriva	17 870	12 550	70,2	29 742	33 995	114,3
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0	0,0	650	825	127,0
22 Uljano sjeme i plodovi	804	1 005	124,9	4	18	300 ¹
23 Sirovi kaučuk	35	34	97,9	0	0	279,9
24 Pluta i drvo	2 607	1 720	66,0	9 402	9 655	102,7
25 Celuloza i otpaci od hartije	26	15	57,3	288	451	156,4
26 Tekstilana vlakna i otpaci	168	137	81,3	2	9	300 ¹
27 Sirova đubriva i minerali	1 362	1 515	111,2	471	655	139,2
28 Mineralne rude i otpaci metala	8 587	3 120	36,3	18 700	22 029	117,8
29 Životinjske i biljne sirove materije	4 281	5 005	116,9	225	354	157,1
3 Mineralna goriva i maziva	64 443	67 654	105,0	27 770	45 191	162,7
32 Kameni ugallj, koks i briketi	510	1 903	300 ¹	1 468	2 356	160,5
33 Nafta i naftni derivati	45 736	50 342	110,1	3 270	586	17,9
34 Gas, prirodni i industrijski	3 124	3 461	110,8	0	0	0,0
35 Električna energija	15 073	11 948	79,3	23 032	42 248	183,4
4 Životinjska i biljna ulja i masti	6 026	6 722	111,5	165	273	165,6
41 Životinjska ulja i masti	254	284	111,9	91	167	183,2
42 Čvrste biljne masti i ulja	5 740	6 397	111,4	52	53	101,4
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	32	41	128,3	21	52	249,9
5 Hemijski proizvodi	115 471	119 359	103,4	10 745	12 763	118,8
51 Organski hemijski proizvodi	973	1 108	113,9	23	19	79,8
52 Neorganski hemijski proizvodi	2 097	1 707	81,4	245	1 236	300 ¹
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	11 289	10 893	96,5	40	8	21,3
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	51 897	55 001	106,0	8 018	10 049	125,3
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	20 008	18 936	94,6	987	574	58,2
56 Đubriva (osim sirovih)	1 973	1 970	99,9	3	0	0,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	1 735	2 153	124,1	22	56	250,5
58 Plastične mase u ostalim oblicima	12 861	12 495	97,2	615	563	91,4
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	12 638	15 096	119,5	791	258	32,6

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁶

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Maj 2020	Jan-Maj 2021	Jan-Maj 2021 Jan-Maj 2020	Jan-Maj 2020	Jan-Maj 2021	Jan-Maj 2021 Jan-Maj 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	152 589	141 403	92,7	34 167	35 490	103,9
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	69	158	228,8	0	52	0,0
62 Proizvodi od kaučuka	7 112	7 394	104,0	14	37	267,7
63 Proizvodi od plute i drveta	10 845	10 023	92,4	587	678	115,6
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	13 451	12 982	96,5	248	179	72,3
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	8 528	9 525	111,7	33	219	300 ¹
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	42 562	33 383	78,4	847	1 260	148,8
67 Gvožđe i čelik	24 323	27 451	112,9	5 805	4 497	77,5
68 Obojeni metali	7 518	6 458	85,9	25 419	27 216	107,1
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	38 180	34 030	89,1	1 215	1 352	111,3
7 Mašine i transportni uređaji	188 776	191 767	101,6	13 520	15 983	118,2
71 Pogonske mašine i uređaji	4 033	3 587	89,0	245	145	59,2
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	20 823	18 921	90,9	966	4 765	300 ¹
73 Mašine za obradu metala	993	1 542	155,3	82	231	280,3
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	35 402	28 568	80,7	3 956	4 335	109,6
75 Kancelarijske mašine i za AOP	9 047	10 019	110,7	201	177	88,3
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	26 497	24 037	90,7	1 356	1 636	120,6
77 Električne mašine, aparati i uređaji	38 535	41 259	107,1	1 030	2 108	204,7
78 Drumska vozila	51 224	52 671	102,8	5 291	2 022	38,2
79 Ostala transportna sredstva i opreme	2 222	11 162	300 ¹	394	565	143,3
8 Razni gotovi proizvodi	110 286	116 588	105,7	4 183	6 171	147,5
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	10 928	5 754	52,7	93	171	184,0
82 Namještaj i djelovi	18 949	18 261	96,4	515	719	139,8
83 Predmeti za putovanja	2 532	2 456	97,0	28	64	226,3
84 Odjeća	23 043	28 205	122,4	525	930	176,9
85 Obuća	13 281	13 642	102,7	156	212	135,9
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	9 140	8 012	87,7	518	653	126,2
88 Fotoaparati, časovnici	1 884	3 687	195,7	39	55	140,1
89 Razni gotovi proizvodi	30 529	36 572	119,8	2 309	3 367	145,8
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	15	52	300¹	0	0	0,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300

⁶ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁷

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Maj 2020	Jan-Maj 2021	Jan-Maj 2021 Jan-Maj 2020	Jan-Maj 2020	Jan-Maj 2021	Jan-Maj 2021 Jan-Maj 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	847 173	844 341	99,7	133 076	166 313	125,0
I Žive životinje i životinjski proizvodi	61 881	56 274	90,9	3 401	4 026	118,4
II Povrće	43 675	39 934	91,4	1 428	1 596	111,8
III Životinjske ili biljne masti, ulja i voskovi	6 632	7 459	112,5	73	105	144,0
IV Pripremljena hrana, pića, duvan	90 992	97 436	107,1	8 276	11 364	137,3
V Mineralni proizvodi	79 719	80 588	101,1	43 006	56 001	130,2
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	110 248	108 562	98,5	10 113	12 153	120,2
VII Plastika, guma i proizvodi od gume	35 395	36 954	104,4	1 269	1 466	115,5
VIII Sirove kože, koža i krzno	3 418	2 900	84,8	698	964	138,0
IX Drvo, proizvodi od drveta, korpe, drveni ugalj, pluta	13 524	11 862	87,7	9 988	10 335	103,5
X Materijali i proizvodi papirne industrije	13 849	13 420	96,9	1 435	1 637	114,1
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	29 388	35 897	122,2	535	1 123	210,1
XII Obuća, kape i modni dodaci	14 532	14 764	101,6	169	226	133,4
XIII Proizvodi od kamena, gipsa, keramički proizvodi, stakleni proizvodi	29 669	22 929	77,3	854	1 270	148,7
XIV Biseri, drago kamenje i metali, kovanice	1 920	1 352	70,4	4	58	300 ¹
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	70 393	68 776	97,7	36 377	44 918	123,5
XVI Mašine i mehanički uređaji, električna oprema	134 582	125 923	93,6	8 049	13 250	164,6
XVII Vozila i prateća transportna oprema	54 612	64 910	118,9	5 734	2 769	48,3
XVIII Optički, medicinski i mjerni instrumenti, satovi	13 090	14 900	113,8	611	859	140,5
XIX Oružje i municija	1 032	3 641	300 ¹	123	852	300 ¹
XX Razni proizvodi	38 585	35 804	92,8	925	1 333	144,1
XXI Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	37	54	146,3	7	9	118,2

¹ Obračunati indeks veći je od 300

⁷ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike, kao i za donosiocje odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa, statistike nacionalnih računa, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, kao i preduzećima za istraživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „*European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods*“, vezane za *EXTRASTAT*:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010,
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom.

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom.

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri cifre– grupu, četiri cifre– podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Tatjana POPOVIĆ

contact@monstat.org
